

Som et streif av varm hud.

Han lå i mørket med hjertet hamrende i den gamle kroppen. Det var stille, men ikke så stille som det skal være når man er alene i et hus. Han lukket og åpnet øynene bare for å være sikker på at de virkelig var åpne. Han ville slå på lampen over sengen, men stoppet umiddelbart bevegelsen som dundret mot dynetrekket. Med blodet susende i ørene forsøkte han å skille sine egne lyder fra de andre lydene som slett ikke var der. Øynene vennet seg gradvis til mørket, og han skottet til siden. Magnhilds side av sengen var tom som alltid. Sakte åpnet han munnen på vid gap og pustet dypt og nesten lydløst.

Det smalt et sted i huset, mye høyere enn lyden av en hånd mot en dyne, og han satte seg brått opp i sengen og tente lyset. Hjertet slo så luften ble banket støtvis ut av nesen. Vekkerklokken viste fem. Han vurderte avstanden til vinduet. Om han ville greie å vippe det opp og klatre ut før innbruddstyven kom. I en alder av 73 år var det utelukket. Igjen ble det stille, men ikke så stille som når man er alene i et hus. Han trakk knærne opp under haken og stirret mot den halvåpne døren ut mot gangen.

Magnhilds unge ansikt. Han betraktet munnen hennes. De myke leppene som beveget seg. Den ene fortannen stod ørlite på skrå, som om den kranglet litt om plassen med den andre. Av og til, når hun stoppet å prate, smilte til ham, så dyttet tannen litt på underleppen hennes. Det mørke skulderlange håret. Strøk det av og til bak høyre øre. Leppene beveget seg ikke. Hun hadde sluttet å prate. Han måtte si noe. Fant ikke på noe, bare smilte og nikket. Hun skakket kokett på hodet og fortsatte å prate. Hun kastet litt på hodet og lo. Han kjente suget i magen helt ned i underlivet. Det var mange rundt bordet, men det var bare de to der inne i glassklokken. Bare han og henne. Hun, den uoppnåelige, og nå satt de der sammen. Det første friminuttet sammen. Den trillende latteren. Han lot som om han klødde seg i pannen, strøk seg lett over øyenbrynene og kikket lynraskt ned over den hvite blusen hennes, de myke brystene, magen. Skjørtet ut over stolkantene og knærne. Hånden hennes lå på bordet. Den smale hånden. Som om den var hans egen, strakte han ut en finger og berørte håndleddet hennes. Hun sluttet å prate. Så ned på fingeren hans. Den skjeve fortannen som dyttet mot underleppen. Henført dro han den butte pekefingeren sin sakte nedover håndbaken, ned der fingrene begynte, over forhøyningen mellom peke- og langfingeren og forsiktig ned i kløften mellom dem. Så endte fingertuppen hans opp mellom hennes. Han så opp. Møtte de brune, store øynene. Sløret blick. Hun satt i en dyp rødme, fra kinnbena ned i

halsgropen og så langt ned den åpne blusen viste ham. Som om han hadde berørt hennes aller hemmeligste.

Han våknet med nesen langt nede i dynen hennes og kunne ane Magnhilds lukt bli frigjort av fuktigheten fra hans egen pust. Han trakk inn et dypt drag og satte seg opp igjen. Det var lenge siden han hadde kjent lukten av henne i det røde sengetøyet. Det røde sengetøyet var det eneste som bar lukten hennes, men nå var det nesten utladet. Utladet uten mulighet til nytt liv. Han strøk forsiktig hånden over dynen og rettet ut fordypningen etter ansiktet sitt.

Angsten fra timen før hadde avtatt. Han reiste seg fra sengen og dro opp rullegardinen. Gardinen som hindret alle mørkets makter fra å komme inn om natten, slapp morgens lys og lyder inn til ham. Følelsen av å være alene i huset igjen fyllte ham både med trygghet og savn.

Han ble stående en stund og kikket etter rådyrene som pleide å beite i skogbrynet. Den gangen de kjøpte det tomme huset, beitet de fredelig helt opp til husveggen. Så flyttet han inn med Magnhild, og rådyrene ble mer og mer sky til de forsvant helt.

Så forsvant Magnhild, og etter noen måneder kom rådyrene tilbake. Han ble nesten litt støtt fordi de åpenbart regnet ham for tannløs og ufarlig, men han koste seg med dem. Naboene hadde gråspurv og ekorn, han hadde rådyr. Myste ut på dem under frokosten og så humrende at de spiste opp alle eplene og sparte ham for all dårlig samvittighet for å skulle la dem råtne på plenen. Denne morgenen dukket ikke rådyrene opp.

Han tuslet gjennom gangen og inn på kjøkkenet og ble stående som forsteinet. Hun var der igjen. Magnhild var i luften. Like mild og forsiktig som i levende live. Det var mer en fornemmelse enn lukt. Som om han hadde gått inn i en lomme med litt annerledes luft. Litt varmere. Som et streif av varm hud. Han lukket øynene og la hodet bakover og snuste henne inn. Savnet og lengselen presset på og gjorde øynene våte. Hun var der, smilende og pludrende mellom kjøleskap og frokostbord med rekesalat og juice og ferskt brød og frukt. Jordnær og fornøyd. Han ville holde rundt henne. Berøre de myke overarmene igjen. Kjenne varmen hennes mot seg. Tårene fulgte furene i ansiktet og fortsatte nedover halsen. Hendene famlet gjennom luften, men viftet bare vekk sporene av henne. Han åpnet øynene og kikket rundt seg.

- Sender du meg minner, Magnhild, sa han ut i luften.

Han satte på kaffetrakteren. Så gikk han for å hente avisen og oppdaget at spinnrokken ved kjellernedgangen hadde veltet. Smellet om natten hadde altså sin naturlige forklaring. Han løftet den forsiktig opp og satte på plass det ødelagte beinet. Han skulle ha limt det for mange år siden.

Avisen fortalte at det var torsdag. Fredag måtte han ut av huset. Han klarte ikke være hjemme når hushjelpen kom. Han hadde aldri vent seg til det. Verken å stryke skjorter eller å betale andre for å gjøre det. Han pleide å leie inn studenter. Unge, ukompliserte jenter med svært varierende kvalifikasjoner. Årets hushjelp het Trine. Hun vasket ikke dusjen, og var dessuten svært lite flink til å stryke skjorter. Han sa ikke noe om det. Lytene deres plaget ham bare et år av gangen.

Han bladde ukonsentrert gjennom avisen og kjente tungsinnet rase på. Alzheimer. Det var liten tvil om at han kom til å ende opp med avisen opp ned som sin far. Prate med sin avdøde kone på kjøkkenet var en god start. Han drakk for mye kaffe og hentet melk i kjøleskapet. Det stod bare en kartong igjen enda det var torsdag. I tillegg var kartongen nesten tom. Enten drakk han mer enn han kunne huske, eller kanskje han ikke hadde handlet tre kartonger forrige lørdag. Kanskje han hadde rotet med det også. Han sjekket datomerket. Han hadde i hvert fall handlet på lørdag. Så galt var det altså ikke. Den siste slurken drakk han rett fra kartongen før han skylte den og brettet den pent sammen.

Han kikket ned i avisen til han merket at han slett ikke leste og slengte den fra seg. Den skremte en støvkanin da den landet i hjørnet. Kanskje unge Trine ikke likte å støvsuge heller.

Da mørket kom sigende, lå rokken på stuegulvet med et nylimt bein i været. Han var utilpass, ikke klar for mørket. Han skulle ha reist. Tatt inn på hotel Plaza i Oslo i mørk stripete dress og spist på restaurant og fått noen til å bukke og nikke for seg og ligget på sengen og sett på payTV hele natten og brukt masse penger på minibar og roomservice. Men han var fortsatt i huset. Hadde ikke vært ute mer enn avisturen hele dagen.

Han hentet en halvfull flaske whisky, litt is og et kjøkkenglass. Ingenting dempet angstkulen i solar plexus mer enn et glass whisky. Han satte seg i den store lenestolen, la beina på bordet og kikket tilfreds på rokken før han grep fjernkontrollen.

Igjen våknet han av lyder, og whiskyen forsterket angsten den hadde dempet kvelden i forveien. Han sperret øynene opp og alt var lyst omkring ham. Han lå i fulle klær på sengen og rullegardinene var ikke dratt for. Støvsugeren bråkte, og han skjønnte at han hadde forsovet seg. Klokkene viste 10.30 og han innså at han måtte møte hushjelpen. Han lå og jobbet litt med

pusteøvelser for å roe sitt urolige hjerte. Hva hadde han gjort kvelden før? Alzheimerangsten grep ham igjen. Han satte seg opp og dro fingrene gjennom den grå hårmanken. Holdt de skjelvende fingrene frem for seg. Han snek seg ut på badet og barberte og vasket seg. Hva snakker man med nitten år gamle hushjelper om?

Han gikk ut på kjøkkenet og kikket stjålent inn i stuen. Hun hadde reist opp rokken. Han så avisen i hjørnet fra dagen i forveien og undret seg på om hun var ferdig på kjøkkenet. Han ville være i fred. Drikke kaffe, spise egg og bacon. Egg og bacon, ja, nesten som Plazalunsj. Men det var ikke noe bacon i kjøleskapet. Han rotet gjennom hele skapet, men ingen bacon. Hadde han glemt å kjøpe bacon? Det ble knekkebrød med gul ost i stedet.

De skvatt begge da hun kom skramlende inn på kjøkkenet med støvsugeren. Hun slo av maskinen med en gang.

- Unnskyld, men du pleier ikke være hjemme, så jeg...
- Alt i orden. Jeg skal bare spise ferdig, så skal jeg gå. Tålte rokken påkjeningen?

Hun ble dyp rød i kinnene og så ned. Svarte ikke. Han skakket på hodet.

- Da du løftet opp rokken? Jeg limte beinet i går. Det datt ikke av da du rettet den opp?

Hun så ikke opp, men ristet i hvert fall litt på hodet. Han satte den halvfulle kaffekoppen og et knekkebrød på kjøkkenbenken. Så gikk han rundt støvsugeren og tett forbi henne og hikstet da han kjente lukten av Magnhild.

- Hva er det, spurte hun bekymret.

Han så på henne. De store brune øynene og det kastanjebrune håret. Lukten hennes fylte nesen hans og han så sin unge kone fra deres første møter foran seg.

- Magnhild?

Hun ble enda rødere i ansiktet.

- Ja? Nei, Trine altså, stotret hun.

Han rev seg løs og gikk ut. Trygt på plass i den sølvblanke bilen så han henne i kjøkkenvinduet. Alzheimer, alzheimer. Han kjørte til sentrum og parkerte. Gikk til parken og satte seg på en benk. Om igjen og om igjen gikk han gjennom møtet med Trine, og krympet seg over at han hadde kalt henne Magnhild. Hva skulle hun tro om ham?

Luktet hun virkelig som Magnhild, eller begynte han å gå helt i frø? Kanskje det var lukten av kvinne han reagerte på, at han rett og slett generaliserte luktene i minnebanken sin? Han reiste seg og gikk nedover Storgaten. Han siktet seg inn på en dame som kom gående sakte mot ham

mens hun kikket uinteressert i utstillingsvinduene. Idet de passerte hverandre, skrådde han inn bak henne og snuste. Sterk, billig parfyme. Ikke Magnhild. Han valgte ut flere. Unge, middels og eldre. Han passerte dem på kloss hold og snuste dem inn, men ingen luktet Magnhild. Etter å ha luktet på mer enn ti kvinner gikk han andpusten tilbake til benken.

Alle luktet forskjellig, bare Trine luktet Magnhild. Kanskje kunne et anfall av galskap ha fått ham til å tro at hun gjorde det. Han krympet seg igjen. Kanskje hadde Magnhild blitt reinkarnert i denne ungpiken? Tanken fylte ham med håp og ærefrykt, men også selvforakt. Han trodde ikke på reinkarnering, hadde i hvert fall ikke gjort det før.

Da han kom hjem noen timer senere, syntes han at huset hadde fått tilbake den gamle auraen sin, at det liksom lå der og glødet i skogbrynet.

Lørdag våknet han opp til nok en morgen uten rådyr. Hvor lenge var det egentlig siden han hadde sett noen av dem? Var det bare et par dager, eller hadde han i det hele tatt sett dem denne uken? Han fikk legge ut noen epler. Men det var ikke noen epler igjen i kjøleskapet. Tomt for både melk og bacon og epler. Det stemte slett ikke. Han var helt sikker på at han hadde kjøpt grønne epler på tilbud til 6.90 sist lørdag. Grønne friske epler som han hadde lagt i den nederste hyllen i kjøleskapet. Han lukket døren og satte seg tungt ved bordet med angsten voksende i seg.

Han bestemte seg for å lage handleliste, slik at han kunne være sikker på hva han hadde kjøpt. Han fant frem en linjert blokk, og skrev en sirlig handleliste med dato oppe i høyre hjørne. Så reiste han på REMA og handlet og fravek ikke listen på noe punkt.

På kvelden spiste han et av de ti eplene og la tre ut til rådyrene og noterte minus fire på handlelisten som hang på korktavlen.

Søndag morgen var det fem epler igjen, og han skjønnte at det var håpløst å skulle teste ut sin egen galskap. Hadde han spist et eple til og glemt å notere det? Hadde han virkelig lagt ut tre epler til rådyrene, eller hadde han kanskje lagt ut fire?

Tirsdag morgen var kaviartuben klemt helt sammen fremme ved korken. Slik Magnhild gjorde. Han trykket alltid bakerst. Klemte den flat centimeter for centimeter og brettet den omhyggelig sammen etter hvert.

- Spiser spøkelses kaviar, Magnhild, spurte han ut i luften og begynte ettertenksomt å rette opp den skamferte tuben.

Etter sin enkle kveldsmat gikk han inn på soverommet. Stod stille og andektig ved Magnhilds side av sengen en stund før han bøyde seg ned og brettet det røde sengetøyet hennes pent sammen. Så tok han det med seg ned på gjesterommet og la dynen og puten forsiktig utover den enkle sengen. Man kunne nesten ikke se at det var brukt da han var ferdig.

Så hentet han tre av Magnhilds glass med sovepiller fra hennes siste, triste tid. Han åpnet alle tre og tok en pille fra hver og gikk til vasken der han knuste den første mellom tennene. Den smakte fryktelig bittert, og han spyttet ut pulveret og skylte munnen. Den andre ble tydelig grønn når den knuste, og han spyttet ut igjen. Den tredje pilletypen smakte nesten ingen ting, og det knuste pulveret var hvitt. Han knuste fire piller som han rørte rundt i melken til det meste løste seg opp. Så la han et kjøkkenhåndkle over glasset før han silte innholdet tilbake på kartongen og plasserte den i kjøleskapet. Han betraktet den lenge før han lukket døren.

Morgenen etter var melkekartongen det første han tenkte på. Godt tegn. Ikke Alzheimer. Oppmuntret over dette svingte han seg ut av sengen og stilte seg smilende i vinduet, og kikket etter rådyrene mens smilet fortok seg.

Så ruslet han gjennom gangen, og angsten hugg ham da han så melkekartongen på enden av kjøkkenbordet. Han kjente at det svimlet. Hadde han likevel...?

Da så han et par nakne føtter stikke frem under bordet. Han var raskt fremme hos henne. Luften var tykk og stinn av Magnhild. Han bøyde seg ned og holdt kinnet nær munnen hennes, kjente den varme pusten. Armene hans ristet, han måtte sette seg litt. Hun hadde på seg en nattkjole med små motiver av Ole Brumm og Nasse Nøff. Det var kjølig på gulvet, han hentet et pledd og la over henne.

Han smilte da han satte på kaffetrakteren og gikk for å hente avisen.

Han hadde lest avisen to ganger da hun stønnet og forsøkte å løfte hodet fra gulvet.

- Slapp av, la det slippe taket av seg selv, sa han og myste på henne under bordet.

Hun begynte å hikste, og han lot henne gråte i fred. Han lot som han leste avisen enda en gang til før det bustete hodet dukket skjelvende opp over bordkanten.

- Du har dopa meg, du.

Hun skjøv seg opp på en stol og la hodet i hendene.

- Du flyttet inn i huset mitt, du, kvitterte han tørt. - Det blir trekk i lønnen, Trine. Vil du ha kaffe, kanskje?

Hun nikket uten å se opp. De ble sittende ved bordet med hver sin kopp. Han så at hun ventet på dommen sin.

- Det er i kjellerrommet du er, ikke sant?

Hun nikket igjen.

- Det må da bli kaldt utover vinteren, tror du ikke?

Hun svarte ikke.

- Hva gjør du ellers, bortsett fra innbrudd og å skremme livet av folk?

Hun så på ham med røde, bedende øyne.

- Det var ikke meningen, sa hun. – Jeg er blakk, virkelig blakk. Får ikke mer lån før etter jul, ikke noe hjelp hjemmefra. Tenkte bare jeg kunne gjemme meg her litt. Noen dager kanskje, til det dukker opp noe, men...

- Det blir bedre hvis du bor på gjesterommet.

Han fikk litt hjertebank. Trines mørke hår utover Magnhilds pute. Det tok litt tid før hun oppfattet hva han sa og sluttet å snufse. Hun stirret fortsatt ned i bordplaten.

- Leien er høy. Du må vaske dusjen og lære deg å stryke skjorter.

Han så antydningen til et smil om munnen hennes før hun gjespet langt.

- Sovepillene sitter sikkert litt i. Du kan jo slappe av litt på sengen der nede. Jeg har redd opp til deg. Det røde sengetøyet.

Hun nikket sløvt og tuslet i retning soverommet.

- Og en ting til, sa han. - Du må ikke klemme i stykker kaviartubene. Du må trykke bakerst.
- Ikke noe problem, mumlet hun. - Jeg orker ikke kaviar.

Ketil Melhus